

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN VARHAISKASVATUKSEN TARTUNTATAUTIOPAS

Sisällys

TARTUNTATAUTIEN LEVIÄMINEN JA POISSAOLOT PÄIVÄKODISTA	4
TARTUNTATAUTIEN ENNALTAEHKÄISY.....	4
PÄIVÄKOTI-ikäisten lasten tartuntataudit	6
1. KUUME:.....	6
2. HENGITYSTIEINFEKTIOT.....	6
2.1 ANGIINA (STREPTOKOKKI A):	6
2.2 INFLUENSSA:.....	7
2.3 KURKUNPÄÄN TULEHDUS (LARYNGIITTI):.....	8
2.4 RS-VIRUS:.....	8
2.5 VÄLIKORVANTULEHDUS:.....	9
3. SUOLISTOINFEKTIOT	10
3.1 RIPULI JA OKSENTELU	10
3.2 NOROVIRUS.....	10
4. LOISTAUDIT.....	11
4.1 KIHOMADOT	11
4.2 SYYHY	11
4.3 TÄIT.....	12
5. ROKKOTAUDIT	13
5.1 ENTEROROKKO.....	13
5.2 PARVOROKKO	13
5.3 TULIROKKO	14
5.4 VAUVAROKKO (KOLMEN PÄIVÄN KUUME)	14
5.5 VESIROKKO.....	15
6 MUUT TARTUNTATAUDIT.....	16
6.1 MÄRKÄRUPI	16
6.2 ONTELOSYYLÄT.....	16
6.3 SILMÄN SIDEKALVONTULEHDUS.....	17
Lähteet.....	18

TARTUNTATAUTIEN LEVIÄMINEN JA POISSAOLOT PÄIVÄKODISTA

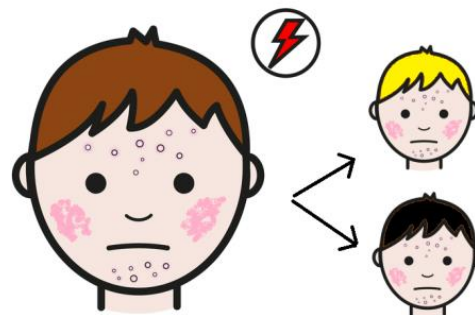
Päiväkoti-ikäiset lapset sairastavat monia eri infektioita, jotka aiheuttavat oireilua lapsille ja myös poissaoloja työstä vanhemmille. Oppaassa on ohjeita tavallisimpien infektioiden kanssa toimimisesta. On tärkeää muistaa kuitenkin, että lääkärin arvio on tarpeen aina, kun lapsen vointi on vanhempien silmiin huolestuttava, tai oireet ja/tai löydökset viittaavat hoitoa vaativaan sairauteen.

Päiväkodissa kädet toimivat tärkeinä taudinlevittäjinä, koska lapset koskettelevat paljon eri pintoja ja esineitä. Lisäksi pienet lapset laittavat käsiä sekä leluja suuhunsa ja siksikin ovat alttiita saamaan monenlaisia infektioita.

Oireiden voimakkuus ja yleisvointi ratkaisee sairaana olleen lapsen toipumisajan pituuden. Poissaolon tarve riippuu pitkälti myös siitä, mitä infektiota lapsi sairastaa. Yleisesti päiväkotiin voi palata, kun lapsi voi osallistua kaikkiin päiväkodin toimintoihin (esimerkiksi ulkoilu) normaalisti. Oppaassa on kerrottu eri infektioiden kohdalla tarkemmin poissaolon tarpeesta.

Joskus on tilanteita, jolloin lapsen eristäminen paranemisen ajaksi /lääkehoidon aloittamiseksi päiväkodista on tarpeen. Nämä tilanteet ovat harvinaisia, mutta on tärkeää tunnistaa ne infektioaudit, joissa kotiin eristäminen voi olla hyödyllistä. Alla on esimerkkejä eristämistä vaativista infektioitaudeista.

- ✓ Streptokokki A -tonsilliitti ja tulirokko
- ✓ Märkärupi
- ✓ Hinkuyskä
- ✓ Vesirokko
- ✓ Hepatiitti A
- ✓ Sikotauti
- ✓ Suolistoinfektiot
- ✓ Syyhy
- ✓ Tuberkuloosi
- ✓ Vihurirokko

TARTUNTATAUTIEN ENNALTAEHKÄISY

Suuri osa infektioitaudeista tarttuu jo ennen ensimmäisten oireiden ilmenemistä. Jotain voimme kuitenkin ennaltaehkäisevästi tehdä ja niistä tärkeimmät on riittävä käsihygienia ja oikea yskimistekniikka. Käsienpesua ja hihaan yskimistä opetetaan lapsille päiväkodissa ja niitä noudatetaan arjessa aina sekä lisäksi korostetaan silloin, kun taudinaiheuttajia on paljon liikkeellä.

Lapsen normaali elinympäristö on perhe ja koti. Kotona lapsen puolustusjärjestelmä pystyy parhaiten selviytymään tautia aiheuttavista mikrobeista. Kaikki eivät välttämättä itse sairastu tartunnasta, vaan toimivat kuitenkin taudinkantajina tartuttaen muita.

Käsienpesussa on hyvä käyttää lämmintä vettä ja saippuaa. Kämmenien lisäksi pestään myös kämmenselät, peukalot sekä sormien välit. Päiväkodissa kädet kuivataan kertakäyttöpaperiin, jonka jälkeen paperi laitetaan roskiin.

Käsien pesu on tärkeää:

- Aamuisin, kun lapset tulevat päiväkotiin (huoltajat)
- Ulkoilun jälkeen, kun tullaan sisälle
- Ennen ruokailua
- Wc-käynnin tai vaipan vaihdon jälkeen
- Niistämisen, yskimisen tai aivastamisen jälkeen
- Kun olet koskenut samoja pintoja kuin flunssainen henkilö
- Kotona päiväkotipäivän jälkeen

Omat lelut ja unikaverit on hyvä käyttää kotona välillä pesulla (unikaverit pestään 60 asteessa). Jos lelu ei kestä vesipesua, niin sen voi myös sulkea kahdeksi viikoksi pussiin pois käytöstä, jolloin mikrobien määrä merkittävästi vähenee. Infektioaikoina omien lelujen tai unikavereiden tuonnista päiväkodille on hyvä keskustella varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa. Myös tutit on hyvä vaihtaa tai pestä välillä kotona. Tutit kannattaa lisäksi nimikoida ja varata niille oma nimikoitu säilytysrasiansa.

PÄIVÄKOTI-ikäisten lasten tartuntataudit

1. KUUME:

OIREET:	Kehon lämpötila kainalosta tai korvasta mitattuna yli 37,5 astetta.
HOITO:	Hoitona on runsas nesteytys ja lepo. Kuumelääkettä suositellaan jos lapsi kokee vointinsa huonoksi tai kuume on korkea (38-39 astetta). Lääkəriin on otettava yhteyttä, jos kuume on kestänyt 3-4 päivää, eikä se ole selvästi tavallisen nuhakuumeen aiheuttama tai kuume nousee uudelleen muutaman kuumeettoman päivän jälkeen.
VARHAISKASVATUS:	Lasta ei pidä viedä hoitoon, jos peräsuolilämpö on alle 1-vuotiaalla yli 38 astetta ja vanhemmalla lapsella yli 37,5 astetta. Lapsen voi viedä hoitoon kuumeettoman vuorokauden jälkeen.

2. HENGITYSTIEINFEKTIOT

2.1 ANGIINA (STREPTOKOKKI A):

TARTUNTA:	Bakteerin aiheuttama, itämisaika 25 vrk. Herkkä tarttumaan kosketus ja pisaratartuntana.
OIREET:	Kuume, kurkkukipu, nielemisvaikeus, suurentuneet ja aristavat kaulan imusolmukkeet, kurkussa voi olla vaaleaa katetta ja oksentelu.
HOITO:	Nieluviljely, jonka tuloksen perusteella annetaan tarvittaessa antibioottihoito. Muutoin oireiden mukainen hoito. Hammasharja tulisi vaihtaa lääkityksen aloituksen yhteydessä.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata vuorokausi antibioottihoidon aloittamisesta ja yleisvoinnin sen salliessa.

2.2 INFLUENSSA:

TARTUNTA:	Virus, itämisaika 1-7 vrk, tarttuu kosketus- ja pisaratartuntana.
OIREET:	Oireet ovat hyvin samanlaisia kuin flunssassa. Influenssa oireet ovat kuitenkin flunssaa voimakkaampia, erityisesti kuume ja lihassäryt korostuvat. Voi esiintyä myös kuumekouristuksia. Merkittävien oireiden kesto 3-8 vrk.
HOITO:	Hoitona on runsas nesteytys ja lepo. Kuumelääkettä suositellaan jos lapsi kokee vointinsa huonoksi tai kuume on korkea (38-39 astetta). Lääkäriin on otettava yhteyttä, jos kuume on kestänyt 3-4 päivää, eikä se ole selvästi tavallisen nuhakuumeen aiheuttama tai kuume nousee uudelleen muutaman kuumeettoman päivän jälkeen.
ROKOTUS:	Influenssaa vastaan rokotetaan 6-35 kuukauden ikäiset lapset. Lisätietoa rokotteesta löydät Terveysten ja hyvinvointilaitoksen internet sivuilta www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/rokotteet/kausi-influenssarokote
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kun yleisvointi sen sallii.

2.3 KURKUNPÄÄN TULEHDUS (LARYNGIITTI):

TARTUNTA:	Virusen aiheuttama. Yleinen pienten lasten infektio. Esiintyy yleisemmin 3-36kk ikäisillä.
OIREET:	Yskä ja äänen käheys. Yskä on haukkuvaa ja sisäänhengitys vaikeutunutta.
HOITO:	Valtaosa lieväoireisia. Vaikeissa tapauksissa voi ottaa yhteyttä Lapponian päivystykseen. Yskään ja äänen käheyteen ei ole erityisesti hoitoa. Jos lapsella on hengitysvaikeuksia, aseta lapsi puoli-istuvaan asentoon.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kun yleisvointi sen sallii.

2.4 RS-VIRUS:

TARTUNTA:	Virus, itämisaika 1-3 viikkoa. Leviää pisara- ja kosketustartuntana. Tarttuvuus on suurinta taudin alkuvaiheessa. Tarttuu herkästi. Säilyy esineiden pinnoilla yli vuorokauden.
OIREET:	Yskä, nuha, nopeutunut hengitys, uloshengitysvaikeus ja vaihteleva kuume. Pikkulapsilla kuume voi nousta 40 asteeseen. Oireet pahenevat muutamassa vuorokaudessa. Kuume häviää viikossa ja yskä 2-3 viikossa. Lisätautina voi olla keuhkokuume ja välikorvantulehdus. Tauti voi olla myös oireeton.
HOITO:	Oireen mukainen hoito. Vauvoilla hengitysoireet voivat vaatia sairaala hoitoa.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kun yleisvointi sen sallii. On kuitenkin hyvä välttää kontakteja alle 6kk ikäisiin vauvoihin.

2.5VÄLIKORVANTULEHDUS:

TARTUNTA:	Usein virusperäiseen hengitystietulehdukseen liittyvä bakteeri. Itämisaika 3-7 vrk nuhakuumeen alusta.
OIREET:	Pitkittynyt nuha ja yskä, kuume, itkuisuus, korvan koskettelu, silmän sidekalvon tulehdus, korvavuoto, kuulon äkillinen heikkeneminen. Valtaosalla on korvakipua, joka pienillä lapsilla ilmenee ennen kaikkea yölevottomuutena.
HOITO:	Kivun lievitys tulehduskipulääkkeillä ja oireiden mukainen hoito. Jos vointi selvästi huononee ja oireet voimistuvat, niin silloin on hyvä kääntyä lääkärin puoleen.
VARHAISKASVATUS:	Korvatulehdus ei tartu lapsesta toiseen. Päiväkotiin voi palata kun yleisvointi sen sallii.

3. SUOLISTOINFEKTIOT

3.1 RIPULI JA OKSENTELU

OIREET:	Oksentelu ja ripulia sekä voi esiintyä lievää kuumetta ja päänsärkyä.
HOITO:	Oireen mukainen hoito. Riittävästä nesteytyksestä tulee huolehtia. Apteekista on saatavana käsikauppavalmisteina nestetasapainoa ylläpitäviä valmisteita. Suolistoinfektioiden aikana on tärkeä huolehtia hyvästä käsihygieniasta.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata yhden oireettoman päivän jälkeen, mikäli yleisvointi sen sallii.

3.2 NOROVIRUS

TARTUNTA:	Virus, itämisaika 12-36 tuntia. Tarttuu kosketustartuntana.
OIREET:	Äkillisesti alkava oksentelu ja ripuli, päänsärky, lievää kuumetta, paleltelu, lihaskipuja ja kouristavia vatsakipuja. Oireet kestoltaan enintään 2 vrk. Viruseritys ulosteisiin jatkuu n. kuukauden ajan. Epidemioita yleensä kevättalvella. Lyhyt immuniteetti, taudin voi saada uudestaan n.6kk:n kuluttua.
HOITO:	Oireiden mukainen hoito. Riittävästä nesteytyksestä tulee huolehtia. Apteekista on saatavana käsikauppavalmisteina nestetasapainoa ylläpitäviä valmisteita. Suolistoinfektioiden aikana on tärkeä huolehtia hyvästä käsihygieniasta. Noroviruksessa tulee huolehtia kosketuspintojen puhdistuksesta ja desinfioinnista.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata yhden oireettoman päivän jälkeen, mikäli yleisvointi sen sallii. Käsihygieniasta on huolehdittava hyvin.

4. LOISTAUDIT

4.1 KIHOMADOT

TARTUNTA:	Tartunnasta oireiluvaiheeseen kestää 1-2kk. Kihomato on läpikuultavan valkea ja alle 13mm pitkä. Sen voi nähdä liikkuvan. Tarttuu kosketustartuntana, myös pintojen välityksellä. Munat pysyvät elossa viikkokausia esim. vuodevaatteissa.
OIREET:	Peräaukon kutinaa erityisesti yöllä. Voi aiheuttaa yöllistä heräilyä ja yökastelua. Ruokahaluttomuutta ja ärtyisyyttä. Voi olla myös oireeton.
HOITO:	Hoitona apteekista saatavat käsikauppalääkkeet. hoito uusitaan 1-2 viikon kuluttua. Koko perhe hoidetaan yhtä aikaa. Vuode- ja yövaatteiden vaihto ja pesu hoidon jälkeen. Suositeltavaa on myös imuroida patja ja tyynyt. kynnet leikataan lyhyeksi. Tärkeä huolehtia hyvästä käsihygieniasta.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi tulla lääkehoidon aloittamisesta seuraavana päivänä. Kihomadoista tulee ilmoittaa päiväkodille, jotta asiasta voidaan informoida muita vanhempia ja antaa heille hoito-ohjeet. Jos samassa ryhmässä on kihomatoja kolmasosalla, silloin hoidetaan koko ryhmä.

4.2 SYYHY

TARTUNTA:	Syyhypunkkin itämisaika on 3-6 viikkoa. Tarttuu kauan ennen kuin tartunta huomataan. Tarttuu kosketustartuntana, sekä myös pintojen välityksellä. Syyhypunkki selviää huoneenlämmössä hengissä 2vrk.
OIREET:	Kutiseva ihottuma erityisesti sormien välissä, ranteissa, kädenselässä, kainaloissa, kasvoissa, päässä, jalkapohjissa ja pakaroissa. Kova iltakutina. Iho voi tulehtua raapimisen seurauksena.

HOITO:	Lääkevoidetta saa apteekista, hoito uusitaan viikon kuluttua. Koko perhe hoidetaan. Kutinaa voi lievittää antihistamiineilla. Alusvaatteet, vuodevaatteet ja tyynynpäälliset pestään 60 asteessa. Patja ja tyynyt imuroidaan hoidon jälkeen. Hankalammin pestävät voidaan laittaa pakkaseen, saunaan 80 asteeseen tai kolmeksi vuorokaudeksi pois käytöstä. Tärkeää on huolehtia hyvästä käsihygieniasta. Hoidon jälkeinen kutina voi jatkua 2-4 viikkoa.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kun syyhyhoito on annettu. Jos samassa ryhmässä on syyhyä yhdelläkin lapsella, suositellaan koko ryhmän ja perheen hoitamista.

4.3 TÄIT

TARTUNTA:	Tartuttajana loishyönteinen, joka on tuskin silmillä nähtävä. 2-3mm pituinen, läpikuultava siivetön hyönteinen. Tarttuu suorassa kontaktissa (esim. vaatteet, hatut, kammat). Itämisaika 1-2vrk. Kuoriutuu munasta viikossa, kehittyy aikuiseksi 2 viikossa. Aikuisen elinikä on noin 1 kk. Täi säilyy elossa n. 1vrk tekstiileissä.
OIREET:	Päänahan kutina ja ärsytys, päänahassa ja niskassa usein raapimajalkia ja saivareita (täin munia) hiusten tyvessä. Täitä löytyy usein korvien takaa ja niskakuopasta. Täit voi kuitenkin löytyä oireettomiltakin.
HOITO:	Hoitona apteekista saatavat käsikauppavalmisteet. Hoito toistetaan n. viikon kuluttua. Koko perhe hoidetaan. Suositeltavaa käyttää täikampaa usean viikon ajan säännöllisesti muutaman päivän välein. Lelujen, käytössä olleiden vaatteiden, pehmeiden esineiden ja vuodevaatteiden pesu tai pitäminen yli 80 asteisessa saunassa 1-2 tuntia tai yön yli pakkasessa tai ilmatiiviissä muovipussissa kaksi viikkoa.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata, kun täihoito on annettu ja huolehdittu vaatteiden pesemisestä. Täit tulee ilmoittaa päiväkodille, jotta asiasta voidaan informoida muita vanhempia ja antaa heille seuranta- ja hoito-ohjeet.

5. ROKKOTAUDIT

5.1 ENTEROROKKO

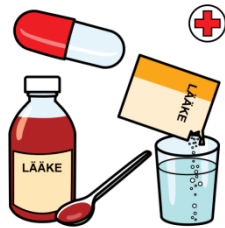
TARTUNTA:	Virusen aiheuttama. itämisaika 3-7 vrk. Virus tarttuu eritteiden ja ulosteiden välityksellä. Tarttuu pisara- ja kosketustartuntana. Esiintyy etenkin loppukesällä ja syksyllä.
OIREET:	Lievää kuumetta. Rakkulat suussa ja jaloissa, pakaroissa voi olla ihottumaa. Flunssaoireita ja ripulia. Rakkulat suussa saattavat olla kipeitäkin joten ruokailu voi olla sen takia kivuliasta. Voi olla myös oireeton.
HOITO:	Paranee itsestään ja oireen mukainen hoito.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kun yleisvointi sen sallii.

5.2 PARVOROKKO

TARTUNTA:	Virusen aiheuttama ja itämisaika on 4-28 vrk. Tarttuu pisara- ja kosketustartuntana. Huoltajien tulee ilmoittaa päiväkotiin parvorokko tartunnasta. Jos perheessä todetaan parvorokko, jossa äiti on raskaana, asia tulee ottaa puheeksi neuvolassa. Raskausviikon 24 jälkeen saatu tartunta ei aiheuta merkittävää vaaraa sikiölle. Lisätietoja saa neuvolasta.
OIREET:	Alkaa yleensä poskien punoituksella, jota seuraa vartalosta raajoihin leviävä ihottuma. Pientä lämpöä sekä pää-, lihas- ja nivelsärkyä.
HOITO:	Oireiden mukainen hoito.
VARHAISKASVATUS:	Poissaolon tarve päiväkodista on yleensä lapsen yleisvoinnista riippuen. Oireiden alkaessa taudin tarttuvuus on ohi.

5.3 TULIROKKO

TARTUNTA:	Aiheuttajana A-streptokokkibakteeri. Itämisaika 3-5 vuorokautta. Tarttuu kosketustartuntana. Käsien pesu tärkeää.
OIREET:	Oireita ovat kuume, päänsärky, nielutulehdus, oksentelu, punottava ja turpeinen kieli (mansikkakieli) sekä ihottuma. Ihottuma ilmenee etenkin kasvoilla ja ylävartalolla. Tulirokon voi sairastaa vain kerran.
HOITO:	Tulirokko epäily edellyttää aina lääkärissä käyntiä. Antibioottihoito voidaan aloittaa usein taudinkuvan perusteella, diagnoosi voidaan varmistaa nielun bakteeriviljelyllä. Jos tulirokko potilaan muut perheenjäsenet sairastuvat kurkkukipuun tai kuumeeseen heidän on syytä hakeutua lääkärin hoitoon.
VARHAISKASVATUS:	Lapsi voi palata päiväkotiin vuorokauden kuluttua hoidon aloittamisesta tai yleisvoinnin mukaan.

5.4 VAUVAROKKO (KOLMEN PÄIVÄN KUUME)

TARTUNTA:	Viruksen aiheuttama, itämisaika 5-15 vrk. Tarttuu pisaratartuntana.
OIREET:	Punapilkkuinen ihottuma, joka ilmenee tavallisesti kolmen korkeakuumeisen päivän jälkeen. Kuume laskee yleensä ihottuman ilmestyessä. Ihottuma kestää n. 1-2 vrk.
HOITO:	Oireiden mukainen hoito.
VARHAISKASVATUS:	Päiväkotiin voi palata kunnes lapsi on oireeton ja yleisvointi sen sallii.

5.5 VESIROKKO

TARTUNTA:	Viruksen aiheuttama, itämisaika 10-21 vrk. Tarttuu pisara- ja kosketustartuntana. Tarttuu jo ennen oireiden ilmaantumista.
OIREET:	Ihottumaa edeltävinä päivinä voi olla oireina yskää, nuhaa, kipua nielussa, kuumetta, ruokahaluttomuutta sekä väsymystä. Pieniä punoittavia näppylöitä vartalolla, kasvoissa ja päänahassa. Näppylät muuttuvat rakkuloiksi ja uusia rakkuloita muodostuu 3-4 pv:n ajan. Vesirokko paranee yleensä n. viikossa.
HOITO:	Kutinaa ja kipua voi lievittää apteekin käsikauppavalmisteilla. Sormien kynnet on syytä pitää lyhyinä, jotta raapiminen ei aiheuttaisi tulehduksia.
ROKOTUS:	Vesirokkoa vastaan rokotetaan 1,5 vuoden ikäiset lapset. Rokotuksesta saa lisätietoa neuvolasta.
VARHAISKASVATUS:	Vesirokon tarttuvuus jatkuu kunnes rakkulat ovat kuivuneet eli n.5vrk. Tänä aikana lasta ei tule viedä päiväkotiin.

6 MUUT TARTUNTATAUDIT

6.1 MÄRKÄRUPI

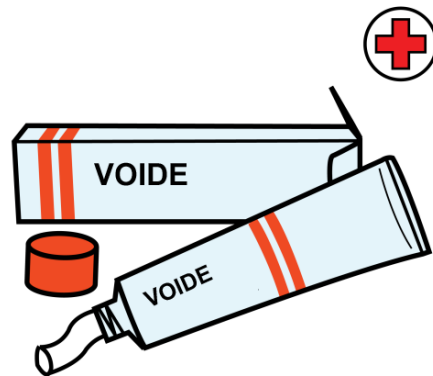
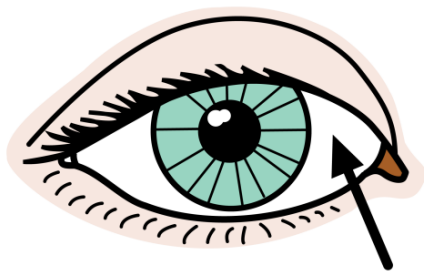
TARTUNTA:	Bakteeri, itämisaika 2-5 vrk. Tarttuu kosketustartuntana. Leviää herkästi.
OIREET:	Yleensä suun ympärillä paksu märkivä rupi, mutta voi esiintyä myös muualla kehossa. Alkaa märkärakkulana, etenee karstoittumiseen, leviää ja rupeutuu.
HOITO:	Pienalaisessa märkäruvessa riittää paikallishoito antibioottivoiteella (Bacibact), jota laitetaan 2 x päivässä saippuapesun jälkeen n.1vkn ajan. Lääkäriin on syytä mennä mikäli märkärupi jatkaa leviämistä.
VARHAISKASVATUS	Poissaoloa päiväkodista on suositeltavaa 1-2 vrk hoidosta riippuen. 1 vrk tehokkaan antibioottihoidon aloituksesta. 2vrk paikallisen hoidon aloituksesta.

6.2 ONTELOSYYLÄT

TARTUNTA:	Virustartunta, itämisaika 2-7 viikkoa. Tarttuu kosketustartuntana, tarttuu myös pintojen kautta. Ontelossyyläviruksia on niin paljon, ettei tartuntaa voi tavallisesti välttää.
OIREET:	Vaaleita, kiiltäviä ja pieniä kohoumia iholla. Määrältään muutamista kappaleista satoihin.
HOITO:	Paranee itsestään 2kk-2 vuodessa.
VARHAISKASVATUS:	Ei poissaolon tarvetta.

6.3 SILMÄN SIDEKALVONTULEHDUS

TARTUNTA:	Aiheuttajana virukset ja bakteerit. Tarttuu kosketustartuntana.
OIREET:	Silmien punoitus, kirvely, rähmiminen, silmien hankaaminen.
HOITO:	Silmien pesu keitetyllä, jäädytetyllä vedellä 3-4 päivän ajan. Silmä puhdistetaan silmän ulkoreunasta nenään päin. Jos silmän tulehdus ei ala paranemaan muutamassa päivässä ja silmässä on kipua ja turvotusta tai näkö alkaa heikentyä, on syytä hakeutua lääkäriin.
VARHAISKASVATUS:	Poissaolon tarve yleensä lapsen yleisvoinnin mukaan.

Lähteet

Terveysportti 2017. www.terveysportti.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018. Infektiotaudit -teemapalvelu.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2018. Lastenneuvolakäsikirja.

Tämän oppaan ovat laatineet:

TH Karoliina Grööttilä

LTO Senni Honkanen

LH/PH Niina Misikangas

LH/PH Sari Lehtola

2017 - 2018